

LIETUVOS METROLOGIJOS INSPEKCIJOS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMAS

Lietuvos metrologijos inspekcija (toliau – Inspekcija, LMI), vadovaudamasi LR korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297; 2003, Nr. 38-1728) (toliau – Įstatymas), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos LR Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 (Žin., 2002, Nr. 98-4339) (toliau – Tvarka), 7 punktu, valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis LR specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 (Žin. 2011, Nr. 60-2877) (toliau – Rekomendacijos) atliko Inspekcijos veiklos srities, kurioje egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą. Tai atliko LMI viršininko 2010 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 11V-24 „Dėl korupcijos prevencijos ir kontrolės darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė, kurios pirmininkė – LMI viršininko pavaduotoja N. Bražunienė, pirmininkės pavaduotoja – LMI Matavimų ir tyrimų skyriaus viršininkė N. Maziliauskaitė, nariai: LMI Teisinės metrologijos ir ekspertizės skyriaus viršininkas S. Bužinskas, LMI Informacinių technologijų skyriaus vyriausioji specialistė G. Milevičienė, LMI Teisės ir personalo skyriaus viršininkė A. Stakun, LMI Finansų skyriaus viršininkė L. Žukauskienė. Nustatant LMI veiklos sritį, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos nacionalinę kovos su korupcija programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355; 2009 Nr. 60-2346), peržiūrėti Inspekcijos vidaus dokumentai, atliktas kriterijų ir LMI veiklos sričių vertinimas. LMI veiklos vertinimas atliktas už laikotarpį nuo 2010 m. III ketv. pradžios iki 2011 m. II ketv. pabaigos.

LMI veiklos sričių atitikties Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas

LMI darbo grupė įvertino šiuos kriterijus:

8.1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika. Per analizuojamąjį laikotarpį LMI nebuvo užfiksuoti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Taip pat LMI nebuvo užfiksuoti kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

8.2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas. LMI veikla atitinka šį kriterijų, LMI suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip ūkio subjektai (fiziniai ir juridiniai) asmenys laikosi Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymo (toliau – Metrologijos įstatymas) (Žin., 1996, Nr. 74-1768; 2006, Nr. 77-2966) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų.

8.3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti. LMI visų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė yra išsamiai reglamentuoti.

8.4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu. LMI veikla nėra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

8.5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. LMI padaliniais, jos atskiriems valstybės tarnautojams ar darbuotojams nesuteikti įgaliojimai savarankiškai priimti sprendimus, susijusius turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, viešaisiais pirkimais.

8.6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija. LMI veikla nėra susijusi su informacijos įslaptinimu ar išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ar jos apsauga. LMI nėra darbuotojų, kurie yra įslaptintos informacijos rengėjai arba gavėjai.

8.7. *Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.* Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, LMI nebuvo nustatyta veiklos trūkumų.

LMI veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybę, vertinimas.

Įvertinta Inspekcijos veiklos sritis, kuri atitinka kriterijų 8.2. *Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas* ir yra susijusi su atliekamomis teisinės metrologinės funkcijomis teisinės metrologijos srityje.

Vadovaudamasi LR metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. 74-1768; 2006, Nr. 77-2966) (toliau – Metrologijos įstatymas) 9 straipsnio 4 dalimi, 15 straipsnio 1 dalimi bei 20 ir 21 straipsniais, šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, Inspekcijos nuostatais, patvirtintais LR ūkio ministro 2011 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 4-264 (Žin., 2011, Nr. 53-2557), Inspekcija vykdo teisinio metrologinio reglamentavimo srityse naudojamų ir teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių, fasuotų prekių kiekio ir matavimo indų tūrio bei parduodant sveriamų, skaičiuojamų, matuojamų ir dozuojamų prekių kiekio teisinę metrologinę priežiūrą.

Vadovaudamasi Metrologijos įstatymu 15 str. 1 d. teisinę metrologinę matavimo priemonių priežiūrą LMI taiko matavimo priemonėms, kurios naudojamos: 1) nustatant prekių, energijos, paslaugų kiekį ir vertę tiesioginio pardavimo sandoriuose tarp pirkėjo ir pardavėjo bei atsiskaitant už suteiktas paslaugas ir prekes, kai nuo jų kiekio matavimo priklauso kaina; 2) matavimams, kai nuo jų rezultatų priklauso baudos ar žalos atlyginimo dydis; 3) sveikatos apsaugos, veterinarijos, aplinkosaugos ir darbų saugos srityse; 4) banko, mokesčių, muitinės ir pašto operacijoms; 5) atliekant matavimus teisėsaugos bei valstybės valdymo ir kontrolės institucijų pavedimu.

Inspekcija teisėsaugos, kontrolės ir operatyvinės veiklos institucijų kvietimu (apskaitos kontrolės tikslais) atlieka valstybės rezervo naftos produktų kiekio, ūkio subjektų talpyklose esančių naftos bei konfiskuotų kontrabandinių šių ir kitų produktų kiekio matavimus; atlieka gamyklų etilo alkoholio tūrio ir alkoholinių gėrimų gatavos produkcijos, išpilstytos į butelius bei kitas pakuotes, apskaitos skaitiklių teisinę metrologinę priežiūrą, juos plombuoja.

Lietuvoje įsigaliojusiu LR metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymu (Žin., 2006, Nr. 77-2966), kuris naujai apibrėžė ir išplėtė Inspekcijos vykdomas teisinės metrologinės priežiūros ir su ja susijusias rinkos priežiūros funkcijas, ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais LMI pavesta vykdyti tiekiamų šalies rinkai dujų skaitiklių ir tūrio perskaičiavimo įtaisų, šilumos, aktyvios elektros energijos, karšto ir šalto vandens skaitiklių, taksometrų, automatinų svarstyklių, degalų įpylimo kolonėlių, išmetamųjų dujų analizatorių ir kitų matavimo priemonių bei matavimo sistemų kiekiui (tūriui arba masei) matuoti, t. y. kontroliuoti jų atitiktį taikytinų ES naujojo požiūrio direktyvos (2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/22/EB dėl matavimo priemonių) nuostatų, perkeltų į nacionalinę teisę, įgyvendinimą; vykdyti rinkos priežiūrą teisinės metrologijos srityje, pranešant Europos Komisijai ir kitų valstybių narių įgaliotoms institucijoms apie priemones, taikomas uždraudžiant naudoti ar tiekti rinkai matavimo priemones, fasuotas prekes ar matavimo indus, ir tokių sprendimų priežastis.

2009 m. įsigaliojus Komisijos 2009 m. lapkričio 10 d. direktyvai 2009/137/EB, iš dalies keičiančiai Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/22/EB dėl matavimo priemonių nuostatas dėl matavimo priemonių prieduose MI-001–MI-005 nustatytų didžiausių leidžiamųjų paklaidų, jos nuostatos ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 1 d. turėjo būti perkeltos į Lietuvos nacionalinę teisę. Degalų įpylimo kolonėlių, svarstyklių, vandens, šilumos, elektros energijos, dujų skaitiklių, taksometrų, išmetamųjų dujų analizatorių ir kt. matavimo priemonių leistinos paklaidos turi būti tokios, kad nebūtų piktnaudžiaujama jų didžiausiomis leidžiamomis paklaidomis ir sistemingai teikiama nauda vienai iš sandorio šalių. Siekiama apsaugoti matavimo priemones nuo pernelyg tendencingo paklaidos poslinkio nustatytose paklaidų ribose.

Be minėtų kontrolės funkcijų, Inspekcija, įgyvendindama 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/45/EB dėl fasuotų produktų vardinių kiekių nuostatas, perkeltas

į Fasuotų produktų kiekio ir matavimo indų kontrolės techninį reglamentą (Žin., 2008, Nr. 106-4076), kuris įsigaliojo 2009 m. balandžio 11 d., vykdo prekių, kurios parduoti tiekiamos fasuotos ir kurių produkto kiekis yra nurodytas ant fasuotės arba etiketėse, kiekio kontrolę, fasuotų prekių ir matavimo indų rinkos priežiūrą. Fasuotų prekių teisinės metrologijos reikalavimų atitikčiai nustatyti įsteigtas ir 2007 m. Lietuvos nacionalinis akreditacijos biuro pagal LST EN ISO/IEC 17025:2006 standarto reikalavimus akredituotas LMI Matavimų ir tyrimų skyrius. Šis LMI skyrius kvalifikuotai ištiria fasuotus produktus, nustato, ar faktinis produkto kiekis atitinka vardinį produkto kiekį su leistinu nuokrypiu, ar fasuotų prekių partijos faktinis produkto kiekis pakuotėse vidutiniškai nėra mažesnis už vardinį kiekį.

Inspekcijai pavesta priimti tyrimų rezultatais pagrįstus sprendimus, uždraudžiant parduoti ar tiekti rinkai teisinės metrologijos reikalavimų neatitinkančius produktus ir informuoti Europos Komisiją ir kitas valstybių narių įgaliotas institucijas apie tokių sprendimų priežastis. Šias funkcijas atlikti Inspekcija gali vadovaudamasi nešališkais ir kvalifikuotais tyrimais.

Nuolat pagal sudarytus planus atliekami bendri patikrinimai su kitomis Produktų saugos grupės institucijomis. Atliekami bendri patikrinimai su Valstybinės mokesčių, energetikos inspekcijos, savivaldybių, Nacionalinės mokėjimo agentūros atstovais, policijos pareigūnais ir kt. Patikrinimai atliekami naftos produktų ir suskystintų dujų degalinėse, degalų akciziniuose sandėliuose, autoservisuose, sveikatos priežiūros įstaigose, pieno supirkimo punktuose, prekybos, viešojo maitinimo įmonėse, etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų gamyklose, turgavietėse, taksi paslaugas teikiančiose įmonėse, suskystintų dujų pilstymo, augalininkystės ir kt. produktų gamybos ir fasavimo bei kt. įmonėse. Atliekant bendrus patikrinimus matuojamas naftos produktų kiekis talpyklose, kontroliuojamas dozuojamų degalų kiekis degalinėse, kontroliuojamas suskystintų naftos dujų kiekis dujų balionuose, tikrinami taksometrai taksi automobiliuose, tikrinamos ir plombuojamos gamyklų etilo alkoholio tūrio ir alkoholinių gėrimų gatavos produkcijos, išpilstytos į butelius ir kitas pakuotes, apskaitos priemonės ir kt.

LMI bendradarbiaudama su Produktų saugos grupės institucijomis atliko 1178 bendrus patikrinimus, nustatė 257 (21,8 proc.) pažeidimus. LMI atliko 192 bendrus patikrinimus su Valstybinės mokesčių inspekcijos, Valstybinės energetikos inspekcijos, savivaldybių, policijos, kitų šalies kontrolės bei operatyvinės veiklos institucijų atstovais, nustatė 56 (29,2 proc.) pažeidimus. Patikrinimai atlikti degalų akciziniuose sandėliuose, degalinėse, autoservisuose, taksi paslaugas teikiančiose įmonėse, parduotuvėse, turgavietėse, alkoholinius gėrimus gaminančiose įmonėse ir kt. Buvo matuojamas naftos produktų kiekis talpyklose, degalinėse dozuojamų degalų kiekis, tikrinamos svarstyklės, taksi automobiliuose įrengti taksometrai ir kt. 79 sykius su Valstybinės mokesčių inspekcijos atstovais buvo tikrinamos ir plombuojamos gamyklų etilo alkoholio tūrio ir alkoholinių gėrimų gatavos produkcijos, išpilstytos į butelius bei kitas pakuotes, apskaitos priemonės. Iš viso atlikta 1370 bendrų patikrinimų, t. y. 30,7 proc. nuo LMI atliktų patikrinimų per 2010 m. III ketv. - 2011 m. II ketv. laikotarpį.

Nuolat viešai teikiama informacija apie Inspekcijos atliekamas priežiūros funkcijas, priimtus sprendimus pagrindiniais Inspekcijos veiklos klausimais, teisinės metrologinės priežiūros rezultatus. Rengiami Inspekcijos pranešimai spaudai, visuomenė informuojama apie nuveiktus darbus, aktualias problemas, atskirų sprendimų motyvus, internetiniame Inspekcijos puslapyje skelbiamos naujienos, susijusios su administracijos ir teritorinių padalinių veikla. Organizuojant viešuosius ryšius, ypatingas dėmesys skiriamas ne tik respublikinei, bet ir regioninei žiniasklaidai. Inspekcija plečia savo veiklą bendradarbiaudama su visuomeninėmis, vartotojų teises ginančiomis organizacijomis.

LMI administracija pateikė pranešimą apie 2010 m. veiklos rezultatus žiniasklaidai. Informacija buvo paskelbta „Delfi“ ir „Verslo žinios“ portaluose. Ta proga LMI administracijos atstovai 3 kartus kalbėjo per radiją (radijo stotys – „Lietuvos radijas“, „Žinių radijas“, „Znad Vili“), LMI viršininkas davė interviu „LNK“, „Lietuvos televizijai“ ir „Baltijos televizijai“. LMI viršininkas informavo dienraščio „Lietuvos rytas“, LNK žurnalistus apie mobiliojo ryšio telefoninių pokalbių laiko trukmės apskaitos sistemų metrologinio įteisinimo eigą, šilumos apskaitos skaitiklių rodmenų nuotolinio

duomenų perdavimo sistemų naudojimą ir jų metrologinę priežiūrą. LMI viršininkas davė interviu TV-3 televizijai apie atliktą dujų kiekio balionuose patikrinimą.

2011-06-09 portalo Lrytas. lt rubrikoje „Laiškai redaktoriui“ pasirodžius UAB „Jozita“ teisininko J. Jokubausko laišku „Mirsime patys? Ar nužudys tikrintojai?“, 2011-06-10 šiame portale buvo patalpintas LMI viršininko atsakomasis laiškas „Lietuvos metrologijos inspekcija dirba atidžiai“.

Išėjo 17 publikacijų dienraščiuose, kuriuose skaitytojai supažindinti su LMI veikla. Dienraščio „Lietuvos žinios“ 2011 m. vasario 21 d. straipsnyje „Slepia, kad sąskaitos už šilumą neteisėtos“, kuriame buvo nagrinėjamos šilumos tiekimo vartotojams ir atsiskaitymo už ją problemos, LMI viršininkas iškėlė problemas, dėl kurių atsiskaitymas su buitinais vartotojais vyksta metrologiškai nepatikrintais karšto vandens skaitikliais, - apie tai informacija buvo pateikta Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kancleriui, Energetikos ministerijai, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai.

LMI, vykdydama verslo konsultavimo priemones ir dalyvaudama įgyvendinant XV LR Vyriausybės veiklos programos (Žin., 2008, Nr. 146-5870) įgyvendinimo priemonę Nr. 216 „Bendradarbiaujant su valstybės, savivaldybių institucijomis, visuomene ir socialiniais partneriais, vykdyti vartotojų ir verslininkų švietimą ir teisės pažeidimų prevenciją“ (Žin., 2009, Nr. 33-1268), surengė 88 konsultavimo renginius (seminarus) ūkio subjektų atstovams, kuriuose supažindino juos su teisinės metrologijos reikalavimais, vartotojų skundais, teisinės metrologinės priežiūros aktualijomis. Susitikimuose su ūkio subjektais dalyvavo miestų ir rajonų savivaldybių skyrių, švietimo įstaigų, Nacionalinės mokėjimo agentūros, Ūkininkų sąjungos, turgaviečių administracijų atstovai ir kt. 116 atvejų LMI inspektoriai suteikė metodinę pagalbą veiklą pradedančių ūkio subjektų darbuotojams ir vadovams.

LMI svetainėje kas ketvirtį skelbiami Inspekcijos atliktų patikrinimų rezultatai. Įvesta skiltis, kur vartotojai elektroniniu būdu gali pranešti apie galimai netinkamai atliekamas Inspekcijos pareigūnų pareigas (patikrinimų kokybę, skundų tyrimus, aptarnavimą Inspekcijoje, inspektorių objektyvumą, kompetenciją ir pan.).

Nuolat apie LMI veiklos rezultatus ir iškilusias problemas bei pasiūlymus teikė Valstybinei metrologijos tarnybai ir atitinkamoms ministerijoms bei kontrolės įstaigoms.

2007 m. įdiegta informacinė sistema (IS) „Teisinė metrologinė priežiūra“ (investicijų projektas – 400 tūkst. Lt). Jos tikslas – vykdyti pavestas kontrolės bei rinkos priežiūros funkcijas naudojant bendrą terpę, kurioje galima saugoti, apdoroti duomenis apie teisinę metrologinę priežiūrą ir su ja susijusius objektus, jais keistis Inspekcijos viduje tarp teisinę metrologinę priežiūrą vykdančių ir juos kontroliuojančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, bei užtikrinti galimybę prireikus automatizuotai duomenimis keistis ir su kitomis valstybės institucijomis ir įstaigomis.

Inspekcijoje siekiama sudaryti sąlygas priimti nešališkus sprendimus, mažinančius galimybes pasireikšti korupcijai. Viešinami LMI viešieji pirkimai, su pirkimo procesu susiję neslapti duomenys skelbiami internetiniame LMI puslapyje. Periodiškai peržiūrimi Inspekcijos vidaus dokumentai, kurie koreguojami pasikeitus išorės teisės aktams. LMI teisinės metrologinės priežiūros veiklos dokumentų ir atsakymai į Rekomendacijų klausimą pateikiami lentelėje (1 priedas).

Įvertinę Inspekcijos atliekamas funkcijas, konstatuojame, kad ji vykdo ūkio subjektų veiklos priežiūrą. Korupcijos pasireiškimo tikimybę, LMI inspektoriams atliekant kontrolės ir rinkos priežiūros funkcijas, gali lemti šie veiksniai:

1. Daugelis kontroliuojamų sričių (naftos, dujų pramonės, etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų gamybos, medicinos, prekybos ir kt.) yra strateginės, todėl šių ūkio subjektų atsakingi asmenys gali naudodamiesi savo tarnybine padėtimi daryti įtaką LMI pareigūnams priimant sprendimus patikrinimų metu.

2. Inspekcijos pareigūnai dažniausiai atlieka periodinius patikrinimus vienoje iš sričių (prekyboje, gamyboje, paslaugų sektoriuje ir t. t.). Šis veiksnys gali turėti įtakos atsirasti nuolatiniams ryšiams konkrečioje srityje tarp inspektoriaus ir tikrinamo ūkio subjekto ar jo filialo atstovų, dėl to gali

būti priimami šališki sprendimai. Tačiau tam išvengti organizuojami patikrinimai atitinkamoje srityje vienu metu visose apskrityse, atitinkamoje apskrityje kartu su kitų apskričių teritorinių padalinių inspektorais, patikrinimuose dalyvauja Inspekcijos administracijos atstovai, analizuojami šių patikrinimų rezultatai; trečdalis patikrinimų atliekama su Produktų saugos grupės institucijomis, kitų priežiūros, teisės saugos, operatyvinės veiklos ir kitų valstybės institucijų bei įstaigų atstovais.

3. Inspektorių savarankiškumas priimant sprendimus nesudaro didelės korupcijos pasireiškimo tikimybės, kadangi patikrinimuose dažniausiai dalyvauja du inspektoriai, todėl daryti įtaką siekiant išvengti atsakomybės yra sudėtingiau. Be to, sprendimai dėl nuobaudų skyrimo priimami nevienašališkai ir juos priimant dalyvauja teritorinių padalinių viršininkai bei prasižengusiųjų ūkio subjektų atstovai, todėl korupcijos pasireiškimo tikimybė šiuo atveju sumažėja.

4. Inspekcijos pareigūnai, priimdami sprendimus uždrausti parduoti ar tiekti rinkai teisinės metrologijos reikalavimų neatitinkančius gaminius, vadovaujas akredituoto LMI Matavimų ir tyrimų skyriaus atliktais tyrimais ir bandymais. Todėl jų priimami sprendimai nešališki ir pagrįsti.

5. IS „Teisinė metrologinė priežiūra“ suteikia galimybę stebėti ir koordinuoti visą LMI pareigūnų atliekamų patikrinimų eigą, turėti operatyvius patikrinimų rezultatus, išnagrinėtų bylų duomenis.

Motyvuotos išvados dėl LMI veiklos srities, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, surašymas

Įvertinus Inspekcijos veiklą, vadovaujantis Tvarkos 6 p., nustatyta veiklos sritis, kurioje gali egzistuoti didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Iš Tvarkoje minėtų kriterijų Inspekcija atitinka:

1. 6.2 punkte numatytą kriterijų – „pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“. Inspekcija vykdo teisinę metrologinę priežiūrą ir su ja susijusią rinkos priežiūrą teisinės metrologijos srityje, vadovaudamasi LR metrologijos įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais.

Vertinant LMI veiklą atsižvelgiant į kitus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo kriterijus nustatyta:

- Inspekcijoje nėra padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų;
- Inspekcijos pareigūnų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo procedūros, jų atsakomybė ir atskaitomybė yra išsamiai reglamentuoti išorės ir vidaus teisės aktais;
- Inspekcija pagal savo kompetenciją neišduoda asmenims leidimų (licencijų), pažymų ar kitų dokumentų, patvirtinančių atitinkamus juridinius faktus, ir jos veikla nesusijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- Inspekcija nepriima sprendimų, kuriems reikia daugiausia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo;
- informacija, sudaranti valstybės ar tarnybos paslaptį, Inspekcijoje nėra naudojama;
- Inspekcijos veiklos trūkumų per analizuojamą laikotarpį nebuvo nustatyta.

Taip pat pažymėtina, kad:

- pranešimų apie galimai netinkamai atliekamas Inspekcijos darbuotojų pareigas negauta;
- ūkio subjektų skundų dėl atliktų supaprastintų viešųjų pirkimų nebuvo gauta;
- pažeidimų, atliekant supaprastintus viešuosius pirkimus, nustatyta nebuvo.

Inspekcijos teisinės metrologinės priežiūros veiklos sritis atitinka Įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 2 p., Tvarkos 6.2 p. ir Rekomendacijų 8.2 p. numatytą kriterijų, dėl ko ji priskiriama prie tų, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Tačiau, kadangi Inspekcijos pareigūnų priežiūros funkcijos, uždaviniai, veikla yra išsamiai reglamentuota teisės aktais, užtikrinama įvairiapusė kontrolė, svarbūs sprendimai priimami remiantis LMI akredituoto skyriaus atliktų tyrimų ir bandymų rezultatais, skubiai reaguojama į pastebėtus veiklos trūkumus, jokių korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atliekant priežiūros funkcijas ir su ja susijusią rinkos priežiūrą, todėl darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė Inspekcijoje nėra didelė.

Inspekcijos viršininko pavaduotoja	N. Bražunienė
Matavimų ir tyrimų skyriaus viršininkė	N. Maziliauskaitė
Teisinės metrologijos ir ekspertizės skyriaus viršininkas	S. Bužinskas
Informacinių technologijų skyriaus vyriausioji specialistė	G. Milevičienė
Teisės ir personalo skyriaus viršininkė	A. Aganauskienė
Finansų skyriaus viršininkė	L. Žukauskienė

LMI teisinės metrologinės priežiūros veiklos dokumentų ir atsakymų į Rekomendacijų klausimyną lentelė

Rekomendacijų 8.2. p. kriterijus - Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas		
Rekomendacijų klausimyno II skyriaus klausimai	Atsakymai	
1.	<p>Ar valstybės ar savivaldybės įstaiga įstatymų ir kitų teisės norminių aktų, suteikiančių įgaliojimus vykdyti kontrolės ir priežiūros funkcijas, pagrindu priėmė būtinus teisės aktus, nustatančius / detalizuojančius kontrolės / priežiūros veiksmų, procedūrų ar vykdymo formas, tvarką, periodiškumą?</p>	<p>Kontroliuojamos veiklos sritys reglamentuotos Metrologijos įstatyme, Inspekcijos nuostatuose, patvirtintuose ūkio ministro įsakymų 2011 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 4-264 (Žin., 2011, 53-2557) (iki tol galiojo teisingumo ministro 2001 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 139 patvirtinti LMI nuostatai) (Žin., 2001, Nr. 60-2157; 2002, Nr. 127-5756; 2006, Nr. 125-4773; 2009, Nr. 79-3315), Inspekcijos darbo reglamente, patvirtintame LMI viršininko 2006 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 11V-81.</p> <p>Teisinės metrologinės priežiūros atlikimo tvarkos aprašas, patvirtintas LMI viršininko 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 11V-54 (iki tol galiojo 2007 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 11V-23 patvirtintas Teisinės metrologinės priežiūros atlikimo tvarkos aprašas), reglamentuoja teisinės metrologinės priežiūros, taikomos teisinio metrologinio reglamentavimo objektams (matavimo priemonėms, prekių kiekiui, matavimo indų tūriui) ir ūkio subjektų (fizinių ir juridinių asmenų) veiklai teisinės metrologijos srityje, atlikimą.</p> <p>Inspekcijos teisinės metrologijos srityje tikrintinų ūkio subjektų teisinės metrologinės priežiūros atrankos kriterijus ir patikrinimų periodiškumą reguliuoja Ūkio subjektų veiklos atrankinės teisei metrologinei priežiūrai atlikti taisyklės, patvirtintos LMI viršininko 2010 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 11V-36 (iki tol galiojo 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 11V-67 patvirtintos Verslo subjektų veiklos atrankos teisei metrologinei priežiūrai atlikti taisyklės).</p> <p>Teisinės metrologinės priežiūros, taikomos ūkio subjektų (fizinių ir juridinių asmenų) veiklai teisinės metrologijos srityje, naštos mažinimo ūkio subjektams diegimą reglamentuoja Teisinės metrologinės priežiūros naštos mažinimo ūkio subjektams tvarkos ir vertinimo kriterijų aprašas, patvirtintas LMI viršininko 2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 11V-41.</p> <p>LMI viršininko 2009 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 11V-7 patvirtinta Pranešimo apie verslo subjekto veiklos planinį patikrinimą forma ir nustatyta verslo subjektų informavimo apie jų veiklos planinį patikrinimą tvarka. LMI viršininko 2011 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 11V-35 pakeista Pranešimo apie verslo subjekto veiklos planinį patikrinimą forma.</p> <p>Lietuvos metrologijos inspekcijos viršininko 2011 m. vasario 14 d. įsakymas Nr. 11V-10 „Dėl informavimo apie ūkio subjekto veiklos planinį patikrinimą“ („Valstybės žiniuose“ nepaskelbta, žiūrėti LMI interneto svetainės skyriuje „Teisinė informacija“/„Metrologijos srities teisės aktai“).</p> <p>LMI viršininko 2009 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 11V-10 nauja redakcija išdėstytos LMI vidaus tvarkos taisyklės.</p> <p>Įgyvendinant „vieno langelio“ principą Inspekcijoje pasirašytas LMI</p>

		<p>viršininko 2007 m. rugsėjo 18 d. įsakymas Nr. 11V-49 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo LMI taikant „vieno langelio“ principą“.</p> <p>LMI viršininko 2008 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. 11V-36 patvirtintos Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo LMI taisyklės.</p>
2.	<p>Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimtuose teisės aktuose numatyti konkretūs kontrolės / priežiūros funkcijas vykdančys / sprendimus priimančys subjektai (įstaigos padaliniai, atskiri darbuotojai), išsamiai ir tiksliai apibrėžtos jų teisės ir pareigos? Ar šiems subjektams nesuteikti per platūs įgaliojimai veikti savo nuožiūra?</p>	<p>Darbuotojų veikla reglamentuota Inspekcijos darbo reglamentu, LMI valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, veiklos išankstinės, lyginamosios ir grįžtamosios kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu LMI viršininko 2008 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 11V-44, struktūrinių padalinių nuostatais, pareigybių aprašymais, patvirtintais LMI viršininko įsakymais, Inspekcijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, elgesio taisyklėmis, patvirtintomis LMI viršininko 2006 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 11V-75, Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Lietuvos metrologijos inspekcijoje taisyklėmis, patvirtintomis LMI viršininko 2008 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. 11V-36, ir LMI vidaus tvarkos taisyklėmis, nauja redakcija išdėstytomis LMI viršininko 2009 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 11V-10. Taisyklių pagrindinis tikslas – daryti įtaką Inspekcijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, elgesiui, kad jie, įgyvendindami savo tarnybines teises ir pareigas, savo veiksmais ar neveikimu nesudarytų sąlygų korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms, taip pat didinti visuomenės ir ūkio subjektų pasitikėjimą LMI pareigūnais bei vykdyti korupcijos prevenciją.</p> <p>Minėtais dokumentais subjektams nesuteikti per platūs įgaliojimai veikti savo nuožiūra.</p>
3.	<p>Ar valstybės ar savivaldybės įstaigoje priimti teisės aktai, sprendimai, užtikrinantys Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (Žin., 1997, Nr. 67-1659; 2000, Nr. 18-431) reikalavimų laikymąsi?</p>	<p>Siekiant užtikrinti tinkamą interesų konflikto prevencijos sistemos funkcionavimą, LMI viršininko 2009 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 11V-57 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi“ reglamentuotos skyrių viršininkų pareigos, užtikrinančios viešųjų ir privačių interesų konflikto išvengimą.</p> <p>LMI viršininko 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 11V-29 „Dėl pavedimo vykdyti viešųjų privačių interesų atitikties funkcijas“ LMI paskirtam asmeniui pavesta vykdyti viešųjų ir privačių interesų atitikties funkcijas, ypatingą dėmesį skiriant sprendimus priimančių asmenų galimų viešųjų ir privačių interesų konfliktų išvengimo prevencijai.</p> <p>LMI viršininko 2011 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 11V-34 „Dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi“ patvirtinta Pranešimo apie galimą interesų konfliktą tikrinant ūkio subjektą forma. LMI skyrių viršininkams pavesta, esant abejonių dėl interesų konflikto buvimo tikrinant ūkio subjekto veiklą, informuoti LMI viršininko 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 11V-29 paskirtą asmenį. LMI skyrių valstybės tarnautojams ir darbuotojams esant abejonių dėl interesų konflikto buvimo tikrinant ūkio subjekto veiklą, informuoti savo tiesioginius vadovus, užpildant patvirtintą formą.</p>

		LMI viršininko 2011 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11V-5 „Dėl pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo ir atsakingo asmens paskyrimo“ patvirtintas LMI pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, ir paskirtas atsakingas už privačių interesų deklaracijų priėmimą, saugojimą, kontrolę ir konsultavimą asmuo (iki tol galiojo LMI viršininko 2005 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. 11V-9 „Dėl privačių interesų deklaracijų pildymo, pateikimo ir saugojimo“).
4.	Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimtuose teisės aktuose įtvirtinta konkreti ir tikslai sprendimų priėmimo procedūra (pvz.: sprendimų priėmimo principai, kriterijai, terminai) vykdančios kontrolės / priežiūros funkcijas?	<p>Inspekcijos vidaus dokumentai išsamiai reglamentuoja inspektorių kompetenciją ir sprendimų priėmimo tvarką bei atsakomybę.</p> <p>LMI Matavimų ir tyrimų skyrius akredituotas fasuotų produktų masės ir tūrio bandymams atlikti, nustatyta jo akreditavimo sritis.</p> <p>Įgyvendinant „vieno langelio“ principą Inspekcijoje pasirašytas LMI viršininko 2007 m. rugsėjo 18 d. įsakymas Nr. 11V-49 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo LMI taikant „vieno langelio“ principą“. Inspekcijoje sparčiau priimami nešališki sprendimai, mažinantys galimybes pasireikšti korupcijai.</p> <p>LMI viršininko 2008 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. 11V-36 patvirtintos Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo LMI taisyklės.</p> <p>LMI viršininko 2008 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 11V-44 patvirtintas LMI inspektorių veiklos išankstinės, lyginamosios ir grįžtamosios kontrolės tvarkos aprašas.</p>
5.	Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimtuose teisės aktuose aiškiai atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės / priežiūros vykdymo funkcijos?	<p>LMI inspektorių veikla susijusi su nuobaudų skyrimu už teisinės metrologijos reikalavimų pažeidimus.</p> <p>LMI inspektorių sprendimai dėl nuobaudų skyrimo priimami pagrįstai ir nevienašališkai, svarstomi dalyvaujant administracinėn atsakomybėn traukiamiems asmenims, pažeidimus nustačiusiems inspektoriams ir jų viršininkams. Administracinės nuobaudos skiriamos vadovaujantis LR ATPK 30, 30¹, 30² str., pagal LR ATPK 189⁷ ir 211 str. nustatytas ribas, atsižvelgiant į padaryto teisės pažeidimo pobūdį, pažeidėjo asmenybę bei atsakomybę sunkinančias ir lengvinančias aplinkybes (atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių sąrašą nustato LR ATPK 31 ir 32 str.).</p> <p>LMI viršininkas 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 11V-83 yra patvirtinęs Administracinių nuobaudų skyrimo už teisinės metrologijos reikalavimų pažeidimus rekomendacijas.</p> <p>LMI priežiūros vykdymo funkcijos reglamentuotos teisės aktuose, kurie nurodyti 1-o klausimo atsakyme.</p>
6.	Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos teisės aktai reglamentuoja kontrolės / priežiūros funkcijas vykdančių subjektų veiklos ir sprendimų priėmimo vidaus kontrolės (prevencinės,	<p>Prevencinė, einamoji ir paskesnė kontrolė reglamentuojama LMI inspektorių veiklos išankstinės, lyginamosios ir grįžtamosios kontrolės tvarkos apraše, patvirtintame LMI viršininko 2008 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 11V-44, teritorinių padalinių viršininkų ir inspektorių pareigybių aprašymuose.</p> <p>Prevencinė kontrolė vykdoma nustatant, planuojant, analizuojant kontroliuojamos veiklos sritis.</p> <p>Vykdančios korupcinių veiksmų prevenciją metrologijos srityje atskiruose ūkio sektoriuose, nuolat pagal sudarytus planus atliekami bendri patikrinimai su kitomis Produktų saugos grupės institucijomis.</p>

	<p>einamosios, paskesniosios) procedūras? Ar tokia kontrolė yra vykdoma, ar ji pakankamai veiksminga?</p>	<p>Atliekami bendri patikrinimai su Valstybinės mokesčių, energetikos inspekcijos, savivaldybių, Nacionalinės mokėjimo agentūros atstovais, policijos pareigūnais ir kt. Bendradarbiaujant su valstybės, kitomis priežiūros ir kontrolės bei teisėsaugos institucijomis atliekami bendri patikrinimai Metrologijos įstatymo 15 str. 1 d. išvardytose teisinio metrologinio reguliavimo srityse. Organizuojami patikrinimai atitinkamoje srityje vienu metu visose apskrityse, atitinkamoje apskrityje kartu su kitų apskričių teritorinių padalinių inspektorais, atliekami inspektorių apsiketimai vykdant patikrinimus kitose apskrityse, patikrinimuose dalyvauja Inspekcijos administracijos atstovai.</p> <p>Atsižvelgiant į rizikos faktorius atskirose veiklos srityse, apskričių infrastruktūros specifiką ir Inspekcijos teritorinių padalinių apskrityse viršininkų pasiūlymus, kiekvieną ketvirtį sudaromas ir LMI viršininko tvirtinamas darbo planas, kuriame numatomos kontroliuojamos veiklos sritys, o teritoriniuose padaliniuose apskrityse – mėnesio darbo planai su konkrečiais ūkio subjektais.</p> <p>LMI viršininkas, įgyvendindamas 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93, (OL 2008 L 218 p. 30) 18 straipsnio 5 dalį, įsakymais patvirtino LMI Matavimo priemonių ir fasuotų prekių rinkos priežiūros 2010 m. ir 2011 m. planus ir LMI Matavimo priemonių ir fasuotų prekių rinkos priežiūros teisinės metrologijos srityje programą (trukmė – 6 metai). Atsakingam asmeniui pavesta organizuoti programos pateikimą kitoms valstybės narėms ir Europos Komisijai ir kontroliuoti programos vykdymą.</p> <p>Ūkio subjektų veiklos atrankinės teisei metrologinei priežiūrai atlikti taisyklės, patvirtintos LMI viršininko 2010 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 11V-36 (iki tol galiojo 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 11V-67 patvirtintos Verslo subjektų veiklos atrankos teisei metrologinei priežiūrai atlikti taisyklės).</p> <p>Teisinės metrologinės priežiūros naštos mažinimo ūkio subjektams tvarkos ir vertinimo kriterijų aprašas, patvirtintas LMI viršininko 2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 11V-41.</p> <p>LMI viršininko 2009 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 11V-7 patvirtinta Pranešimo apie verslo subjekto veiklos planinį patikrinimą forma ir nustatyta verslo subjektų informavimo apie jų veiklos planinį patikrinimą tvarka. LMI viršininko 2011 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 11V-35 pakeista Pranešimo apie verslo subjekto veiklos planinį patikrinimą forma.</p> <p>Siekiant užtikrinti tinkamą interesų konflikto prevencijos sistemos funkcionavimą, LMI viršininko 2009 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 11V-57 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi“ reglamentuotos skyrių viršininkų pareigos.</p> <p>Einamoji kontrolė atliekama stebint ir vertinant kontroliuojamus objektus, patikrinimus, duodant privalomus vykdyti nurodymus</p>
--	---	--

		<p>nustatytiems pažeidimams pašalinti. Einamąją kontrolę atlieka įgalioti Inspekcijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, tikrindami ir kontroliuodami teisės aktais inspektoriams priskirtų funkcijų ir uždavinių vykdymo, darbo, sprendimų priėmimo procesą. Naudojant informacines technologijas ir pasitelkus įdiegtą Inspekcijos IS „Teisinė metrologinė priežiūra“, patikrinimų medžiaga operatyviai išanalizuojama, teritorinių padalinių viršininkams teikiama informacija apie atitinkamose veiklos srityse galimus pažeidimus, duodami nurodymai pateikti papildomą informaciją.</p> <p>Teisinės metrologinės priežiūros atlikimo tvarkos aprašas patvirtintas LMI viršininko 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 11V-54 (iki tol galiojo 2007 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 11V-23 patvirtintas Teisinės metrologinės priežiūros atlikimo tvarkos aprašas).</p> <p>Paskesnioji kontrolė atliekama renkant informaciją apie užbaigtą veiklą, tikrinant ir įvertinant darbo rezultatus, aptariant klaidas ir numatant veiksmus, kaip tobulinti veiksmus ir išvengti trūkumų. Paskesnioji kontrolė vykdoma kiekvieną ketvirtį aptariant veiklos rezultatus LMI išplėstiniame teritorinių padalinių viršininkų pasitarime, nurodant veiklos trūkumus ir tikrinimo medžiagoje užfiksuotus netikslumus, teikiant pasiūlymus, kaip jų išvengti. Veiklos trūkumų nustatyta nebuvo.</p>
7.	Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimti vidaus teisės aktai reglamentuoja kontrolės / priežiūros funkcijas vykdančių subjektų veiklos ir sprendimų apskundimo tvarką?	<p>LMI viršininko 2010 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 11V-36 patvirtintos Ūkio subjektų veiklos atrankos teisei metrologinei priežiūrai atlikti taisyklės, kuriose numatyta Inspekcijos pareigūnų veiksmų apskundimo tvarka.</p> <p>LMI akredituoto Matavimų ir tyrimų skyriaus Kokybės vadove KV4:2009, patvirtintas 2009 m. kovo 26 d., taip pat numatyta šio skyriaus atliktų matavimų apskundimo tvarka.</p>
8.	Ar valstybės ar savivaldybės įstaigoje buvo gauta asmenų skundų, pranešimų, kitokio pobūdžio informacijos dėl kontrolės / priežiūros subjektų veiklos / priimtų sprendimų teisėtumo, pagrįstumo? Ar buvo atliekamas tokios informacijos tyrimas?	<p>LMI nebuvo gauta asmenų skundų, pranešimų, kitokio pobūdžio informacijos dėl kontrolės / priežiūros subjektų veiklos / priimtų sprendimų teisėtumo, pagrįstumo.</p> <p>Pranešimų (anoniminių skambučių, asmeninių rašytinių, taip pat pateiktų elektroninėmis priemonėmis, tarnybinių pranešimų, vidaus tyrimo išvadų, visuomenės informavimo priemonių pateiktos informacijos, sociologinių tyrimų, vidaus ar išorės audito išvadų ir kt.) dėl bandymų paveikti sprendimus priimančius asmenis neužfiksuota.</p>
9.	Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimti teisės aktai periodiškai peržiūrimi? Ar	<p>LMI priimti teisės aktai periodiškai peržiūrimi. Keičiantis, susijusiu su LMI veikla LR teisės aktų reikalavimams, atitinkamai peržiūrimi ir tikslinami LMI priimti vidaus teisės aktai.</p>

	vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas?	
--	---	--
